

Särskilt yttrande från Ulf Perbo (KD) ärende 15 KS 24/8

§ 186 Ändring av taxa gällande rengöring (sotning) och brandskyddskontroll – särskilt yttrande

I detta beslut ligger stora taxehöjningar. Jag saknar underlag för att invända mot just detta beslut, men vill tydliggöra att taxehöjningarna som drabbat Tyresöbor under lång tid är oacceptabla och att hela systemet för statliga och kommunal taxor förefaller dysfunktionellt.

En undersökning från KTH visar hur de kommunala byggherrekostnaderna (plan- och bygglovsrelaterade taxor mm) oavbrutet stiger snabbare än KPI och över tid gett markant ökade byggkostnader. Den s k Nils Holgersson-rapporten som tas fram av Bostadsrätterna, HSB Riksförbund, Hyresgästföreningen, Riksbyggen, Sveriges Allmännyttta och Fastighetsägarna Sverige visar hur de driftskostnader som i huvudsak är kommunala taxor stiger mångdubbelt snabbare än KPI. År efter år skenar kostnaderna för värme, varmvatten, vatten och avlopp, el och renhållning och driver upp boendekostnaderna.

Den årliga granskningen av offentliga monopoltaxor i Nils Holgerssonrapporterna visar på en mycket problematisk utveckling. Sedan 1996 har KPI ökat 29% men dessa taxor – fr a kommunala – har stigit 86%. Taxorna utgör ungefär en tredjedel av boendekostnaderna och har beräknats att uppgå till ca 50 miljarder kr för flerbostadshus, vilket innebär att totalkostnaden torde uppgå till i storleksordningen 100 miljarder kr för alla svenska hushåll. Extrakostnaden för de boende jämfört med om kostnaderna utvecklats i takt med KPI uppgår alltså till i storleksordningen 30 mdr kr!

Självkostnadsprincipen som ska styra prissättningen förefaller ha havererat som styrmedel. Den innebär ju att en kommun som önskar ökade intäkter tvärtemot vad som gäller i näringslivet kan sänka sin effektivitet och debitera fler timmar. Självkostnaden är vad den blir och säljaren har monopol.

Det saknas idag en tillsynsmyndighet som arbetar aktivt med problemet med monopolprissättning på den kommunala sidan, motsvarande Konkurrensverkets arbete på den privata sidan. Regeringen bör ta initiativ till att en effektiv tillsyn etableras. Det är också rimligt att överväga priskontroll eftersom självkostnadsprincipen inte fungerar som styrmedel. Det kan t ex noteras att det framgångsrika produktivetsarbete som länge bedrivits inom statliga myndigheter baserat på det årliga produktivetsavdraget inte har någon motsvarighet på den kommunala sidan.

Samtidigt bör SKR samla in och redovisa de kommunala taxorna så att dessa kan granskas och debatteras på mer transparent sätt än idag. De är ju uppenbart att det finns skillnader både i nivå och utvecklingstakt mellan kommunerna, vilket indikerar att något är fel.

Utvecklingen är oacceptabel och jag avser att arbeta för att ändra på detta.

Ulf Perbo